

N:o 73.

Af Herr **Jöns Rundbäck:** *Om nedsättning i afgiften för postanvisningar, ej uppgående öfver 5 kronor.*

Då Riksdagen beslöt att enkronesedlarne skulle indragas, förutsades det, att denna operation skulle vålla svårigheter vid flerahanda liqvider, särdeles då dessa ej kunde uppgöras personligen man och man emellan, utan verkställas med postverket såsom mellanhand. Denna förutsägelse har slagit in; ty många svårigheter och dryga kostnader vållas nu af en del småliqvider, hvilka på sist omnämnda sätt måste verkställas. För att hjälpa sig ur förlägenheten har man tillgripit som liqidations- eller bytesmedel »postfrimärken», och hafva vi således i stället för enkronesedlarne fått ett slags myntrepresentativ af så låg valör som ända ned till 3 öre — troligen det minsta myntrepresentativ något land i verlden eger. Visserligen inlöser hvarken bankerna eller postverket dessa »miniatyr-sedlar», ej heller utbytas de ens af utgifvaren, d. v. s. postverket, annorlunda än i liqvider för inlemnade postförsändelser; men detta förbättrar icke ställningen för den enskilde, särdeles då han är boende i landsorten och som oftast får i småliqvider emottaga ett större eller mindre antal frimärken, hvilka han, i anseende till deras valörer, icke kan begagna och icke heller gerna återsända. Förgäfves skall här invändas, att denna olägenhet kan afhjelpas dermed, att afsändaren vid smärre liqvider, och dessa äro helt säkert de flesta, kan och bör sända silfver- eller kopparslantar medelst rekommendation eller begagna sig af postanvisningar. Erfarenheten har visat utförbarheten af det förra medlet, eller

försändning af vaxelmynt på längre afstånd. Hvad det senare medlet beträffar, så är det med afseende å afgiften i småliqvider för dyrt; men i samma mån detta afhjelpes genom nedsatt afgift, i samma mån skall den öfverklagade olägenheten af passande betalningsmedel vid smärre liqvider afhjelpas.

Den försäkrings- och befodringsafgift som nu erlägges för en postanvisning af mindre valör, eller en sådan som faller under 5 kronor, är alldeles för hög och står icke i ringaste proportion till annan försäkringsafgift vare sig inom eller utom postverket. En postanvisning å belopp intill och med 50 kronor drager en afgift af 25 öre, under det en dylik från 50 till 100 kronor endast kostar 30 öre. Om således en person önskar köpa och afsända en postanvisning å 1 krona, så kostar det 25 proc., under det en dylik å t. ex. 60 kronor endast drager en afgift af $\frac{1}{2}$ proc. I befodringshänseende äro visserligen båda lika, men stor likhet förefinnes jemväl i detta hänseende emellan en postanvisning och ett brefkort; men detta kostar endast 6 öre i befodringsafgift. Men låtom oss taga ett annat exempel. En person sänder i rekommenderadt bref 1 krona, afgiften därför är 30 öre; men afsändaren återfår af postverket, i händelse brefvet förkommer, 50 kronor. Sändes åter sagda belopp under form af postanvisning, men denna förkommer, så återfås af postverket endast 1 krona. Mig synes, att en dylik anordning kan föranleda till affärer, lika vinstgifvande som att spela på lotteri.

Genom det sagda tror jag mig hafva visat, att en rättelse eller ändring i anmärkta syftet är af behovet påkallad, och jag har äfvenledes redan angifvit den rigtning, hvaruti jag anser ändringen bör ega rum. Återstår att utvisa gränsen för den nedsatta afgift för mindre postanvisningar, som kan vara af nöden för att vinna det åsyftade ändamålet, eller att postanvisningar mera än hitintills må kunna komma till användning vid smärre liqvider man och man emellan på skilda orter. Gränsen för postanvisningar af mindre valör, som böra draga mindre afgift, träffas säkrast vid gränsen af den laggiltiga sedeln, eller vid 5-kronan. För denna begränsning talar dessutom den omständigheten, att vid nästan alla postanstalter i riket utvexlas, enligt Kongl. Generalpoststyrelsens cirkulär N:o 1 af den 3 Januari 1876, postanvisningar till allmänhetens tjänst af sagda valör. Den högsta gränsen för försäkrings- och befodringsafgiften för dylika mindre postanvisningar anser jag böra sättas till högst 15 öre, emedan postanvisningens stora likhet med brefkort i befodringshänseende gör, att försäkrings- och registreringsafgiften i alla fall

blir hög nog, och dessutom är 15 öre ett jemnare tal, hvarå frimärken lätt kunna anskaffas och liquideras. I afgiften för öfriga postanvisningar äskas ingen ändring.

Motionären förutser emellertid, att mot en dylik nedsättning i afgiften för så beskaffade postanvisningar skall invändas: postverkets finansiella ställning är för närvarande icke så tillfredsställande, att en dylik nedsättning kan ega rum, helst den torde förorsaka förminskade inkomster. Ett dylikt inkast saknar, det är min öfvertygelse, all grund; ty säkert är, att om afgiften för dessa mindre postanvisningar sättes rimligen högt, så skulle mång tusende flera liquider på detta sätt och genom detta bytemedel verkställas, i stället för hvad nu sker, att frimärken, gömda, trasiga enkronesedlar och dylikt sändas i orekommenderade bref; och detta blott för att undvika den allt för dryga afgiften för små postanvisningar. Det är derföre likaledes min öfvertygelse, att tillökningen i postanvisningsrörelsen skulle åtminstone motsvara besväret för deras behandling, och om än statskassan eller postverket deraf ej skördade vidare eller annan vinst, så skulle dock den stora allmänheten deraf skörda afsevärda fördelar, och ensamt detta torde vara vinning nog.

På grund af hvad jag sålunda tagit mig friheten anföra får jag vördsammast föreslå,

att Riksdagen täcktes besluta, det afgiften för postanvisningar, ej uppgående öfver 5 kronor, måtte hädanefter till postverket erläggas med högst 15 öre.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 25 Januari 1878.

J. Rundbäck.